

Jair Domínguez: «Una part nostra desitja un cataclisme zombi i que la societat quedi aniquilada»

L'escriptor i periodista presenta la seva tercera novel·la de ficció, "Perímetre", una història condensada, crua i directa que explora a través d'un llenguatge precís | "La millor manera de sortir de la zona de confort és que peti tot", afirma

Jair Domínguez presenta «Perímetre», la seva tercera novel·la | Adrià Costa

Un home amb set de venjança, un desert i set bales són els elements que mouen la narració de *Perímetre* (<http://grupenciclopedia.cat/noticia/jair-dominguez-catedral/>), la tercera novel·la de Jair Domínguez (<https://www.facebook.com/DominguezJair>), un llibre que es llegeix en una exhalació, fet a base de frases tan desassossegades com el mateix destí del qual no podem escapar. "Després de dues novel·les amb molts personatges i localitzacions, aquesta havia de ser un desert on no hi hagués res". Potser això també explica aquesta estructura lineal, de recorregut que s'ha d'anar consumint i deixant enrere. "Volia que fos molt senzilla estructuralment -explica-, que tingués un ritme ràpid, amb frases i escenes curtes".

L'opció ofereix el lector una sensació d'ofec, convertint la història en un *western* rude, àrid i malparlat. Tensió des de la primera a la darrera línia. "El lloc no em permetia estendre'm en descripcions", per això *Perímetre* va al gra. I, també, perquè literàriament parlant vivim en un excés de descripció de lloc i paisatge. "Volia fugir d'aquelles novel·les històriques de vuit-centes pàgines i despullar-ho tot al màxim". Expulsada qualsevol mena de condescendència amb l'adornament o el barroquisme, Jair Domínguez aconsegueix el propòsit d'explicar la història de manera nua. "Els personatges tota l'estona parlen de la Disciplina, a través de versos de la Bíblia, i això xoca amb

les descripcions barroques", afirma.

"Aquest llibre és molt més accessible que els altres dos". L'anterior va ser escrit en una època molt fosca i depriment i, en canvi, a *Perímetre* estava totalment relaxat. "La gent ho nota i veu que ho pot llegir de manera normal. No hi ha mines antipersones com als altres llibres, no és complicat de llegir". Aquest era un punt fonamental, perquè la història no podia ser complexa. "Tendeixo a anar cap aquí, a depurar molt més. El que em crida del llenguatge és arribar a un punt de concreció molt net". Lluny de la *boutade*, l'autor volia fer un llibre "que l'hagués pogut escriure un nen de dotze anys".

Jair Domínguez Foto: Adrià Costa

Fort simbolisme i barreja de referents

L'estructura que segueix l'acció de *Perímetre* és la bàsica del bon manual de novel·la: un heroi, un antiheroi i algú més terrenal que, en aquest cas, és la nena de dotze anys, l'Aurora. "Tot és molt simbòlic -diu, sense donar-li més pretensió de la necessària-. Vaig llegir força la Bíblia, que és un llibre que m'agrada molt. És tan dens i hi ha tanta història que sembla increïble que a cada punt i frase s'hagi pogut extreure una lliçó, un arquetip, un aforisme". Un model a seguir per a aconseguir aquest mateix efecte en una obra d'informació extremadament condensada i crua.

Barrejar-ho tot era una de les idees principals, des de bon començament, "i això és molt propi de l'humor més català", subratlla. "Les barreges m'encanten". Per això el protagonista és un pistoler oriental, amb un budista xinès com a mestre. "No és només una qüestió catalana, també hi ha autors francesos que ho fan molt, que passen d'una cosa molt tètrica a un toc humorístic", un fet que aconsegueix a través d'una trama que li permet portar-nos, fàcilment, d'un to a un altre. "El llibre té parts d'aquella literatura catalana que vol ser molt seriosa, però no ho acaba de ser del tot. És tan seriós que fa riure, cosa que no passa en castellà, per exemple". Al llibre, hi ha moments èpics que no poden ser èpics. "Un ianqui ho faria tot èpic, però els catalans no. A nosaltres no ens

fa vergonya riure de nosaltres mateixos".

Més enllà de l'humor i la ironia, la intenció de Jair Domínguez era que fos "un llibre de coneixement", una novel·la amb els motius de les novel·les iniciàtiques, però barrejada amb la figura omnipresent de Tarantino i dels dibuixos animats japonesos amb els quals ha crescut tota una generació. "La meua generació literària ha viscut els 80 sent petits adolescents, ha crescut amb TV3, amb sèries que d'altra manera no haguéssim vist, com *Bola de drac*, *Els joves*, *N'hi ha que neixen estellats*, etc. Som rars perquè tot això no ho podem obviar, de cap manera!". Entre els nous talents, Domínguez destaca Miquel Duran, autor de *Més o menys jo*, "que em sembla espectacular", o Valero Sanmartí, "amb un darrer llibre que és descomunal, un William Burroughs (https://es.wikipedia.org/wiki/William_Burroughs) , pràcticament".

Jair Domínguez Foto: Adrià Costa

La Barcelona postnuclear dels 80

"La distòpia està de moda (<http://www.naciodigital.cat/noticia/105460/mon/horror/futur>) , perquè ho veiem venir -raona, convençut-. Una part nostra desitja que hi hagi un cataclisme zombi i que la societat quedi aniquilada". Una cosa que Jair Domínguez creu que tots hem pensat en algun moment. "La meitat del món està desitjant que passi una desgràcia per sortir amb una escopeta i tenir garrafes d'aigua per sobreviure. És l'ADN de l'home de les caveres". Enyorem aquell punt de "tu contra els elements", sols al món. "Estem tan agafats pels ous per tot, estem tan acomodats, que la millor manera de sortir de la zona de confort és que peti tot". Ara bé, un cop ens hi trobéssim "seria una puta merda".

Uns símbols postnuclears que, a *Perímetre*, que són fets i personatges: l'Enginyer, la Disciplina, el caos, la destrucció, la Fe. "En un món postnuclear, la gent s'agafaria a la religió, de la mateixa manera que passa en temps de crisi, on tothom s'aferra a qualsevol cosa, com ara el *running*". I,

com el *running*, el llibre exposa aquell fanatisme que dóna sentit a la vida. "Tinc una certa passió pels escenaris postnuclears, suposo que em ve d'haver viscut a la Barcelona dels 80, tota una experiència, sobretot al Poblenou". I així, entre paisatges apocalíptics, desmemòria, Cobis, peveters i aberracions, acabem la lectura d'aquest llibre aspre, tan eficaç com un cop de puny, ple de pols i de guanyes, amb la Disciplina com a espasa de Dàmocles i un disseny esplèndid.

Un *Perímetre* que ja és a punt per viure Sant Jordi, si pot ser "lluny de la propagació massiva dels *youtubers*", al costat d'editorials que llegeix i admira, com Raig verd, Males Herbes o Catedral, "perquè les grans editorials s'estan posant les piles gràcies a les petites". Precís i punyent, fins al final. Com si fos el darrer tret d'aquelles set bales que ens tenia reservades.

Jair Domínguez Foto: Adrià Costa